

Sygn. akt IV CNP 66/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi powodów
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w G.
z dnia 17 listopada 2014 r., sygn. akt III Ca [...],
w sprawie z powództwa M. K. i W. K. przeciwko Okręgowemu P. [...]
Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 maja 2016 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi o stwierdzenie niezgodności
z prawem prawomocnego orzeczenia do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej
kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Powodowie wystąpili ze skargą o stwierdzenie, że prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w G. z 17 listopada 2014 r., oddalający ich apelację od wyroku Sądu Rejonowego w G. z 10 czerwca 2014 r., oddalającego powództwo o zapłatę wniesione przez powodów przeciwko Okręgowemu P. [...] Sp. z o.o. w G., jest niezgodny z prawem, to jest z art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., gdyż Sąd Okręgowy w G. sporządził uzasadnienie tego orzeczenia w sposób

niepełniający wymagań określonych w przywołanych przepisach oraz o treści nie nadającej się do kontroli instancyjnej.

Powodowie stwierdzili, że zaskarżonym wyrokiem została im wyrządzona szkoda w wysokości 1.940 zł, gdyż wyrokiem tym zostali pozbawieni przysługującego im odszkodowania oraz wywiedli, że wzruszenie tego wyroku w drodze zwyczajnych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest lokowana w grupie środków prawnych o charakterze nadzwyczajnym z tej przyczyny, że dotyczy orzeczenia o charakterze prawomocnym. Stanowi ona środek szczególnego rodzaju, gdyż przez jej wniesienie i uwzględnienie strona nie uzyskuje możliwości zmiany orzeczenia czy choćby jego wyeliminowania z obrotu prawnego, lecz jedynie prejudykat, który pozwoli jej realizować odpowiedzialność odszkodowawczą, o ile przez wydanie orzeczenia poniosła szkodę, a orzeczenie okazało się bezprawne. Z tej przyczyny skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem z prawomocnego orzeczenia nie można traktować jak alternatywy dla apelacji, skargi o wznowienie postępowania, czy choćby skargi kasacyjnej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, że dla objaśnienia znaczenia pojęcia „niezgodność z prawem” prawomocnego orzeczenia w rozumieniu art. 424¹- 424¹² k.p.c. należy odwołać się do celu wprowadzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do systemu prawnego, do sposobu skonstruowania tej instytucji w obowiązujących przepisach oraz do istoty i sensu odpowiedzialności państwa przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. w związku z art. 77 ust. 1 Konstytucji. Wyrok niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c., to taki wyrok, który jest niewątpliwie sprzeczny z przepisami niepodlegającymi różnej wykładni, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo będący efektem niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Traktowanie jako niezgodnego z prawem każdego wyroku sądu ocenionego przez którąś ze stron jako wadliwy niosłoby zagrożenie dla porządku prawnego, stabilności obrotu prawnego, a co więcej - także dla swobody sądu w ocenie dowodów

i stosowaniu prawa (por. m.in. wyrok SN z 5 września 2008 r., I CNP 27/08, „Palestra” 2008, nr 11-12, s. 310; postanowienie SN z 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08 nie publ.; wyrok SN z 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; postanowienie SN z 13 grudnia 2005 r., II BP 3/05, OSNP 2006, nr 21-23, poz. 323; wyrok SN z 18 stycznia 2006 r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 351).

O niezgodności z prawem wyroku nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) w procesie dochodzenia do rozstrzygnięcia w sprawie nie prowadzi wprost do oceny, że orzeczenie kończące postępowanie jest wadliwe (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.). Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna koncentrować się zatem na orzeczeniu, którego dotyczy i ma być wymierzona w wykazanie jego niezgodności z prawem, nie zaś w wykazanie błędów procesowych popełnionych w toku dochodzenia do jego wydania lub już po jego wydaniu, na etapie sporządzania jego uzasadnienia.

Zarzuty zgłoszone w skardze przez powodów dotyczą nie samego wyroku Sądu Okręgowego, lecz jego uzasadnienia. Zostało ono sporządzone techniką, do zastosowania której upoważnia art. 328 § 1¹ k.p.c. Skorzystanie z niej przez sąd powinno mieć miejsce wtedy, gdy charakter sprawy, zakres zebranego w niej materiału dowodowego i problemy prawne wymagające rozważenia są tego rodzaju, że mogą być przedstawione ustnie, bezpośrednio po ogłoszeniu orzeczenia lecz z zachowaniem wymagań określonych w art. 328 § 2 k.p.c. przez członka składu orzekającego, który decyduje się na ustne uzasadnienie orzeczenia. Należy oczekiwać, że uzasadnienie takie będzie poprawne językowo.

Zestawienie uzasadnienia zaskarżonego wyroku z uzasadnieniem wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie, który podlegał kontroli instancyjnej przez Sąd Okręgowy, pozwala na odtworzenie przyczyn, które

zadecydowały o treści wyroku. Z uzasadnienia tego można wyciągnąć wnioski na temat podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, gdyż była ona tożsama z ustaloną przez Sąd Rejonowy ale także wnioski na temat przyczyn oddalenia powództwa. Skarżący nie zwalczają tego stanowiska Sądu Okręgowego. Mają wprawdzie rację skarżący co do tego, że ustne uzasadnienie wyroku z 17 listopada 2014 r. jest dotknięte licznymi i poważanymi błędami językowymi, które sprawiają, że jest ono niejasne i niekomunikatywne, ale to nie przekłada się na zarzuty przeciwko treści wyroku, którym zakończyło się postępowanie w niniejszej sprawie. Tymczasem przedmiotem zaskarżenia skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia pozostaje jednak samo orzeczenie, nie zaś jego uzasadnienie, nawet jeśli byłoby dotknięte oczywistymi wadami językowymi.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 424⁹ k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 12 ust. 5 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.